

Ministerstwo
Sportu i Turystyki

Minister Sportu i Turystyki ogłasza

Program Rozwoju Regionalnej Infrastruktury Sportowej

*Dotyczy planowania, wydatkowania oraz rozliczania środków
z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej, przeznaczonych na dofinansowanie
przebudowy, remontów i inwestycji obiektów sportowych
ujętych w Wojewódzkich Wieloletnich Programach Rozwoju Bazy Sportowej*

Edycja 2015

Akceptuję:

Bogusław Uliasz

Podsekretarz Stanu

Zatwierdzam:

Andrzej Biernat

Minister Sportu i Turystyki

Warszawa, 3 grudnia 2014 r.

WSTĘP.....	3
PODSTAWY PRAWNE PROGRAMU	3
SŁOWNIK POJĘĆ	4
I. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU	4
II. WNIOSKODAWCY UPRAWNIENI DO UZYSKANIA DOFINANSOWANIA W RAMACH PROGRAMU .	4
III. RODZAJE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU	5
IV. WYSOKOŚĆ I WARUNKI UDZIELANIA DOFINANSOWANIA	6
V. PROCEDURA NABORU WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH W RAMACH PROGRAMU	7
A. <u>PROCEDURA KWALIFIKOWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH DO PROGRAMU</u>.....	7
LIMIT ŚRODKÓW NA WOJEWÓDZTWO	7
WOJEWÓDZKIE WIELOLETNIE PROGRAMY ROZWOJU BAZY SPORTOWEJ	8
B. <u>SKŁADANIE WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH DO MINISTERSTWA</u>	10
TERMIN I MIEJSCE SKŁADANIA WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH	10
VI. TERMIN I KRYTERIA OCENY WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH	12
VII. ZAKRES I RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH	12
WYDATKI KWALIFIKOWANE	12
WYDATKI NIEKWALIFIKOWANE	13
VIII. TERMINY REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH	15
IX. WARUNKI REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH.....	15
UMOWA O DOFINANSOWANIE	15
OBOWIĄZKI WNIOSKODAWCY	16
SPOSÓB I WARUNKI PRZEKAZANIA DOFINANSOWANIA	16
ZASADY DOTYCZĄCE WYKORZYSTANIA DOFINANSOWANIA	17
SPOSÓB ROZLICZENIA DOFINANSOWANIA	18
ZWROTY DOFINANSOWANIA	18
ZASADY DOTYCZĄCE INFORMACJI I PROMOCJI	19
MONITORING REALIZACJI ZADANIA INWESTYCYJNEGO W TYM OBOWIĄZKI SPRAWOZDAWCZE	19
ZASADY KONTROLI REALIZACJI ZADANIA INWESTYCYJNEGO	20
TRWAŁOŚĆ ZADANIA INWESTYCYJNEGO	20
X. UWAGI KOŃCOWE	21

Wstęp

Celem Programu rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej (zwanego dalej Programem) jest rozwój i poprawa stanu podstawowej infrastruktury sportowej w poszczególnych regionach kraju, poprzez wsparcie realizacji zadań inwestycyjnych obiektów sportowych na terenie całego kraju. Program obejmuje w szczególności obiekty ogólnodostępne i umożliwiające masowe uprawianie sportu.

Program zakłada dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych ujętych w uchwalanych przez sejmiki województw **wojewódzkich wieloletnich programach rozwoju bazy sportowej** (zwanych dalej również programami wojewódzkimi).

Zasady opisane w przedmiotowym dokumencie odzwierciedlają politykę realizowaną przez dysponenta środków Funduszu, tj. Ministra Sportu i Turystyki (zwanego dalej Ministrem).

Zasady te skierowane są do samorządów wojewódzkich, odpowiedzialnych za wstępną selekcję zadań inwestycyjnych oraz wnioskodawców, tj. podmiotów realizujących zadania inwestycyjne przy udziale dofinansowania ze środków Funduszu.

Podstawy prawne programu

Program realizowany jest na podstawie następujących aktów normatywnych:

1. Art. 86 ustawy z dnia 19 listopada 2009 r. o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540, z późn. zm.).
2. § 4 pkt 2 Rozporządzenia Ministra Sportu i Turystyki z dnia 10 października 2014 r. w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań inwestycyjnych oraz zadań z zakresu rozwijania sportu, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (Dz. U. poz. 1391), zwanego dalej Rozporządzeniem.

Słownik pojęć

Minister – Minister Sportu i Turystyki,

Ministerstwo – Ministerstwo Sportu i Turystyki,

Fundusz – Fundusz Rozwoju Kultury Fizycznej,

Program – Program rozwoju regionalnej infrastruktury sportowej,

Program wojewódzki – wojewódzki wieloletni program rozwoju bazy sportowej,

zadanie inwestycyjne – zadanie polegające na przebudowie, remoncie lub inwestycji obiektu sportowego,

dofinansowanie – dofinansowanie zadania inwestycyjnego ze środków Funduszu,

wnioskodawca – podmiot ubiegający się o dofinansowanie i realizujący zadanie inwestycyjne przy udziale dofinansowania ze środków Funduszu,

wniosek inwestycyjny – wniosek o dofinansowanie zadania inwestycyjnego

I. WYSOKOŚĆ ŚRODKÓW NA REALIZACJĘ PROGRAMU

Prognozowany budżet na realizację Programu¹

w roku 2015 wynosi

182 mln zł

II. WNIOSKODAWCY UPRAWNIENI DO UZYSKANIA DOFINANSOWANIA W RAMACH PROGRAMU

O dofinansowanie zadań inwestycyjnych w ramach Programu ubiegać mogą się:

- 1) jednostki sektora finansów publicznych określone w art. 9 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2013 r. poz. 885, z późn. zm.) prowadzące działalność w dziedzinie kultury fizycznej;
- 2) stowarzyszenia, fundacje i inne posiadające osobowość prawną podmioty prowadzące działalność w zakresie kultury fizycznej, które nie działają w celu osiągnięcia zysku oraz przeznaczają całość dochodu na realizację celów statutowych oraz nie przeznaczają zysku do podziału między swoich udziałowców, akcjonariuszy i pracowników.

¹ W tym na dofinansowanie kontynuowanych zadań inwestycyjnych

III. RODZAJE ZADAŃ INWESTYCYJNYCH REALIZOWANYCH W RAMACH PROGRAMU

1. W ramach Programu realizowane mogą być zadania inwestycyjne dotyczące obiektów sportowych, w szczególności ogólnodostępnych i umożliwiających masowe uprawianie sportu.
2. Dofinansowaniem w ramach Programu objęte mogą być zadania inwestycyjne polegające na budowie, przebudowie lub remoncie następujących rodzajów obiektów sportowych:
 - a. pełnowymiarowych sal gimnastycznych², w tym szkolnych hal sportowych³;
 - b. krytych pływalni o wymiarach niecki nie mniejszych niż 25,0 x 12,5 m i głębokości 1,2 - 1,8 m, w szczególności na terenach tych powiatów, które nie posiadają tego typu obiektu (ograniczenie dotyczące wymiarów nie dotyczy zadań inwestycyjnych polegających na remoncie i przebudowie);
 - c. boisk, w tym również boisk wielofunkcyjnych i do streetballa oraz do sportów plażowych;
 - d. kortów tenisowych i badmintonowych;
 - e. skateparków, torów rowerowych oraz tras kolarstwa górskiego;
 - f. obiektów i urządzeń lekkoatletycznych, takich jak w szczególności: bieżnie, skocznie i rzutnie;
 - g. tzw. terenowych urządzeń sportowych, przez co rozumie się w szczególności siłownie plenerowe, ścieżki sprawnościowe i ścianki wspinaczkowe;
 - h. tras oraz torów wrotkowych, rolkowych i nartorolkowych;
 - i. lodowisk stałych oraz torów lodowych;

² Przez pełnowymiarową salę gimnastyczną rozumie się obiekt posiadający pomieszczenie jednoprzestrzenne o następujących gabarytach:

- wymiarach poziomego rzutu budowlanego ograniczonego elementami ścian, słupów lub innych stałych przeszkód konstrukcji bądź wyposażenia stałego niebędącego wyposażeniem sportowym: nie mniejszych niż 12,0 x 24,0 m i mniejszych niż 19,0 x 36,0 m;

- wysokości pomieszczenia w najniższym jego punkcie nie mniejszej niż 6,0 m – liczonej od wykończonej płaszczyzny posadzki do najniższego elementu konstrukcji dachu, stropu, sufitu podwieszonego lub innego elementu wyposażenia stałego, niebędącego wyposażeniem sportowym.

³ Przez halę sportową rozumie się obiekt posiadający pomieszczenie jednoprzestrzenne o następujących gabarytach:

- wymiarach poziomego rzutu budowlanego ograniczonego elementami ścian, słupów lub innych stałych przeszkód konstrukcji bądź wyposażenia stałego niebędącego wyposażeniem sportowym: nie mniejszych niż 19,0 x 36,0 m, co umożliwia rozgrywki piłki siatkowej, koszykówki, tenisa itp., z zachowaniem regulacji umożliwiających przeprowadzenie rozgrywek sportowych rangi mistrzowskiej lub ogólnopolskiej;

- wysokości pomieszczenia w najniższym jego punkcie nie mniejszej niż 7,0 m – liczonej od wykończonej płaszczyzny posadzki do najniższego elementu konstrukcji dachu, stropu, sufitu podwieszonego lub innego elementu wyposażenia stałego, niebędącego wyposażeniem sportowym.

- j. placów zabaw sprzyjających aktywności fizycznej i rozwijaniu siły, zwinności, wytrzymałości i zmysłu równowagi dzieci.
- 3. Dofinansowanie innych niż wyżej wymienione zadań inwestycyjnych wymaga wcześniejszego uzyskania akceptacji Ministra.
- 4. Nie przewiduje się budowy, przebudowy i remontów obiektów sportowych z przekryciem balonowym (pneumatycznym bez stałej konstrukcji) oraz terenowych urządzeń sportowych i boisk o nawierzchniach z materiałów urazogennych, np.: asfaltowych, asfaltobetonowych, z żużla.
- 5. Spośród wyżej wymienionych rodzajów zadań zadaniami inwestycyjnymi o charakterze priorytetowym dla Ministra są następujące kategorie zadań:
 - a. budowa, przebudowa lub remont obiektów przyszkolnych;
 - b. budowa pływalni na terenie powiatów, które nie posiadają takiego obiektu, a także przebudowa lub remont pływalni;
 - c. budowa, przebudowa lub remont obiektów i urządzeń lekkoatletycznych;
 - d. budowa, przebudowa lub remont kortów tenisowych.

IV. WYSOKOŚĆ I WARUNKI UDZIELANIA DOFINANSOWANIA

- 1. Dofinansowanie w ramach Programu może wynieść **do 33% wydatków kwalifikowanych zadania**, poza wyjątkami wskazanymi w niniejszym Programie.
- 2. Dofinansowanie **nie może przekroczyć 2 mln zł**, za wyjątkiem zadań inwestycyjnych dotyczących krytych pływalni, lub zadań inwestycyjnych dotyczących większej liczby obiektów oraz wskazanych w ust. 3.
- 3. Dofinansowanie **może wynieść do 70% wydatków kwalifikowanych** w przypadku realizacji zadania inwestycyjnego:
 - a. z zakresu budowy pełnowymiarowej sali gimnastycznej w gminie, która nie posiada na swoim terenie tego typu obiektu. Fakt nieposiadania przez gminę pełnowymiarowej sali gimnastycznej wnioskodawca potwierdza w formie pisemnego oświadczenia;
 - b. realizowanego w gminach, o których mowa w art. 20 ust. 6 pkt 1 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (Dz. U. z 2010 r. Nr 80, poz. 526, z późn. zm.).
- 4. Warunkiem uzyskania dofinansowania w ramach Programu jest zakwalifikowanie zadania inwestycyjnego do Programu wojewódzkiego i akceptacja przez Ministra złożonego do Ministerstwa wniosku inwestycyjnego.

V. PROCEDURA NABORU WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH W RAMACH PROGRAMU

A. PROCEDURA KWALIFIKOWANIA ZADAŃ INWESTYCYJNYCH DO PROGRAMU

Limit środków na województwo

1. Minister dokonuje podziału środków Funduszu przeznaczonych na realizację Programu na poszczególne województwa.
2. Podział ten dokonywany jest po wejściu w życie ustawy budżetowej na rok 2015.
3. Przy podziale na poszczególne województwa środków Funduszu uwzględnia się:
 - liczbę ludności w województwie⁴;
 - podstawowy dochód na jednego mieszkańca województwa⁵ - wskaźnik W, o którym mowa w art. 24 ust. 2 ustawy z dnia 13 listopada 2003 r. o dochodach jednostek samorządu terytorialnego;
 - wielkość nakładów wydatkowanych przez samorząd województwa na sport dzieci, młodzieży i osób niepełnosprawnych;
 - stopień wykorzystania przyznanego dofinansowania (**Limitu wojewódzkiego**) w roku poprzednim;
 - wysokość środków własnych wydatkowanych przez samorząd województwa na rozwój infrastruktury sportowej w sporcie dla wszystkich w roku poprzedzającym.
4. Przydzielona na dane województwo kwota środków Funduszu – **Limit wojewódzki (zwany dalej Limitem)**, stanowi wstępną alokację kwoty przypadającej w danym roku na dofinansowanie realizacji zadań inwestycyjnych w tym województwie.
5. Informacja o wysokości Limitów przekazywana jest przez Ministra marszałkom województw niezwłocznie po dokonaniu podziału.
6. Niewykorzystane przez wnioskodawców środki, przyznane w roku 2015, obciążają Limit roku następnego w danym województwie (w przypadku zgody na przesunięcie niewykorzystanych środków z dofinansowania do wykorzystania w roku kolejnym).
7. Limit może być zmniejszony przez Ministra na skutek nieuwzględnienia 50% zadań inwestycyjnych o charakterze priorytetowym w liście podstawowej Programu wojewódzkiego.

⁴ W relacji wprost proporcjonalnej do liczby mieszkańców, co oznacza, że preferowane są województwa o wyższej liczbie mieszkańców

⁵ W relacji odwrotnie proporcjonalnej do wysokości dochodu, co oznacza, że preferowane są województwa o niższym wskaźniku W

8. Niewykorzystana w danym województwie część Limitu może być przekazana przez Ministra województwom o najwyższym procentowym wskaźniku określonym w rozdziale III ust. 5 zadań inwestycyjnych o charakterze priorytetowym.

Wojewódzkie Wieloletnie Programy Rozwoju Bazy Sportowej

9. W ramach przyznanego Limitu w każdym województwie tworzony jest Program wojewódzki.
10. Program wojewódzki stanowi listę zadań inwestycyjnych proponowanych do realizacji w ramach Programu wraz z planowaną wysokością dofinansowania. Lista zadań inwestycyjnych Programu wojewódzkiego dzieli się na podstawową i rezerwową.
11. Zgłoszenia zadań inwestycyjnych do Programu wojewódzkiego, przyjmowane są przez właściwego terytorialnie marszałka województwa.
12. Dofinansowanie zadania inwestycyjnego ujętego na liście Programu wojewódzkiego nie może być niższe niż 20% kosztu całkowitego zadania inwestycyjnego, o ile niniejszy Program nie wskazuje inaczej.
13. Dofinansowanie zadania inwestycyjnego nie może przekroczyć 2 mln zł⁶, poza zadaniami inwestycyjnymi dotyczącymi krytych pływalni lub dotyczącymi większej liczby obiektów oraz wskazanych w rozdziale IV ust. 3 (pierwsze sale i niski wskaźnik G).
14. Dofinansowanie nie może być niższe niż 100 tys. zł, a w przypadku , gdy zadanie inwestycyjne realizowane jest przez gminę wiejską lub dotyczy remontu lub przebudowy, minimalna kwota dofinansowania może wynieść 50 tys. zł.
15. Zestawiona w Programie wojewódzkim suma propozycji dofinansowania w danym roku, powinna wynosić nie mniej niż 120% określonego przez Ministra Limitu, w układzie listy podstawowej i rezerwowej określonym w ust. 16.
16. Suma dofinansowania zadań inwestycyjnych ujętych w liście podstawowej powinna stanowić 100 % Limitu środków Funduszu na dany rok, natomiast na liście rezerwowej ujęte powinny być zadania inwestycyjne składające się na nie mniej niż 20% Limitu.
17. W ramach listy podstawowej, co najmniej 50% Limitu w części dotyczącej inwestycji noworozpoczynanych, powinny stanowić zadania inwestycyjne o charakterze priorytetowym, o których mowa w rozdziale III ust. 5 niniejszego Programu.
18. W przypadku zadań inwestycyjnych o charakterze wieloletnim, suma kwot dofinansowania obciążająca limit na każdy kolejny rok, nie może przekroczyć 60 % Limitu przyznanego na rok bieżący.
19. Lista zadań inwestycyjnych (podstawowa i rezerwowa) w ramach Programów wojewódzkich przedkładana jest Ministrowi w terminie do 30 kwietnia 2015 r.

⁶ Oznacza to, że zadania o wartości przekraczającej 10 mln zł mogą otrzymać dofinansowanie w wysokości 2mln zł. Należy jednak podkreślić, że ostateczna wartość dofinansowania zostanie ustalona w procesie oceny wniosków w MSIT, co jest związane m.in. z ostateczną weryfikacją zakresu rzeczowego, który może zostać objęty dofinansowaniem.

20. Ostateczną decyzję o dofinansowaniu zadań inwestycyjnych ujętych w Programie wojewódzkim podejmuje Minister na podstawie złożonego przez wnioskodawcę wniosku inwestycyjnego.
21. Minister ma prawo dokonać zmian wysokości i podziału zaplanowanych w Programie wojewódzkim transz dofinansowania w uzasadnionych przypadkach, takich np. które wynikają z oceny wniosku inwestycyjnego.
22. Wnioskodawcy z obu list mogą składać do Ministra wnioski inwestycyjne z zastrzeżeniem, że zadania inwestycyjne ujęte na liście rezerwowej będą rozpatrywane jedynie w szczególnych przypadkach, określonych w niniejszym Programie, w szczególności w przypadkach rezygnacji lub niezgodności z Programem zadania inwestycyjnego z listy podstawowej lub w przypadku zwiększenia Limitu w danym województwie.
23. Wybór wniosków z listy rezerwowej w ramach dostępnych środków zostanie poprzedzony opinią urzędu marszałkowskiego.
24. W ramach Programu wojewódzkiego oprócz listy podstawowej i rezerwowej mogą być tworzone również inne zestawienia, np. oczekujących zadań inwestycyjnych. Wnioskodawcy, których zadania inwestycyjne umieszczone są w takich zestawieniach nie mogą składać wniosków inwestycyjnych w ramach Programu.
25. Zaleca się umieszczanie na liście rezerwowej również propozycji zwiększenia dofinansowania dla zadań inwestycyjnych kontynuowanych uprzednio dofinansowanych z Funduszu⁷.
26. Zgłoszenie do Programu zadań inwestycyjnych realizowanych w formule partnerstwa publiczno-prywatnego wymaga wcześniejszej zgody Ministra.
27. Przy tworzeniu listy zadań inwestycyjnych w ramach Programu wojewódzkiego podział transz dofinansowania należy zaplanować z uwzględnieniem sezonowości niektórych rodzajów robót budowlanych i w taki sposób, aby umożliwić wnioskodawcy terminowe przeprowadzenie zamówienia publicznego, regulowanie zobowiązań finansowych, wykorzystanie w określonym czasie przyznanego dofinansowania (z zachowaniem zasady proporcjonalności) i terminowe zakończenie zadania inwestycyjnego oraz rozliczenie końcowe dofinansowania.
28. Stworzenie listy zadań inwestycyjnych planowanych do realizacji w ramach Programu wojewódzkiego niezgodnie z Programem może skutkować korektą Limitu i przesunięciem środków do województw najpełniej realizujących priorytety określone przez Ministra w Programie⁸.

⁷ Umieszczenie na liście rezerwowej propozycji zwiększenia dofinansowania dla wcześniej dofinansowanych zadań inwestycyjnych, może być kwestią decydującą o przyznaniu dofinansowania w końcowym okresie roku kalendarzowego, z uwagi na krótszy czas oceny wniosku dotyczącego takiego zadania (w przypadku braku możliwości wykorzystania dofinansowania przez inne zadanie, które uzyskało dofinansowanie w danym roku).

⁸ Co najmniej 50 % tej części Limitu, która przeznaczona została na nowe inwestycje, musi zostać przeznaczona na realizację priorytetów Ministra. W przypadku braku realizacji tej zasady, różnica między udziałem priorytetów w programie [%], a rekomendowanym wskaźnikiem (50 %) podlegać może korekcie na rzecz województw z ponad 50 % realizacją priorytetów Ministra.

B. SKŁADANIE WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH DO MINISTERSTWA

Termin i miejsce składania wniosków inwestycyjnych

1. Warunkiem złożenia wniosku inwestycyjnego do Ministerstwa w ramach Programu jest ujęcie zadania inwestycyjnego w Programie wojewódzkim (na liście podstawowej lub rezerwowej).
2. Wniosek inwestycyjny należy złożyć w terminie do 31 maja 2015 roku (dla wniosków przesyłanych pocztą decyduje data stempla pocztowego).
3. Minister może ogłosić dodatkowy termin naboru wniosków inwestycyjnych.
4. Wniosek inwestycyjny składa się do Ministerstwa za pomocą systemu elektronicznego AMODIT:

<https://wnioski.msit.gov.pl/>

5. Wypełniony formularz elektroniczny wniosku inwestycyjnego należy przesłać do Ministerstwa w systemie AMODIT, a po wysłaniu formularza, należy go wydrukować, podpisać i przesłać/złożyć wraz z załącznikami na adres:

**Ministerstwo Sportu i Turystyki
Departament Infrastruktury Sportowej
ul. Senatorska 14
00-082 Warszawa**

6. Do wniosku inwestycyjnego należy załączyć:
 - 1) dokumenty określające status prawny wnioskodawcy;
 - 2) dokumenty potwierdzające powołanie osób upoważnionych do działania w imieniu wnioskodawcy (o ile dotyczy);
 - 3) dokumenty potwierdzające przygotowanie zadania inwestycyjnego do realizacji:
 - a) ostateczna decyzja o pozwoleniu na budowę, jeżeli jej uzyskanie jest wymagane odrębnymi przepisami dla zakresu zadania inwestycyjnego objętego wnioskiem inwestycyjnym lub zgłoszenie budowy we właściwym organie administracji architektoniczno-budowlanej z zaświadczeniem o braku sprzeciwu wydanym przez ww. organ,
 - b) podstawowe elementy dokumentacji technicznej (plan zagospodarowania terenu, główne rzuty poziome i przekroje, opis techniczny przedsięwzięcia lub ewentualnie inne niezbędne szkice i rysunki),
 - c) zbiorcze zestawienie kosztów oraz harmonogram rzeczowo – finansowy zadania inwestycyjnego,
 - d) w przypadku zadań inwestycyjnych polegających na modernizacji istniejącego obiektu sportowego dokumentacja zdjęciowa na nośniku elektronicznym, wskazująca na stan obiektu;

- 4) oświadczenie o posiadanym prawie do dysponowania nieruchomością na cele budowlane i dokument potwierdzający prawo do dysponowania nieruchomością (odpis z księgi wieczystej lub wypis z rejestru gruntów z mapą ewidencyjną lub umowa dzierżawy na okres nie krótszy niż 10 lat lub inny dokument równoważny);
- 5) dokumenty potwierdzające posiadanie lub zapewnienie otrzymania przez wnioskodawcę środków finansowych, innych niż dofinansowanie, w wysokości umożliwiającej zrealizowanie zadania inwestycyjnego w terminie określonym we wniosku inwestycyjnym tj. w szczególności:
 - a) pisemne oświadczenie o zabezpieczeniu środków własnych na finansowanie zadania inwestycyjnego⁹,
 - b) umowa zawarta przez wnioskodawcę z bankiem lub pożyczkodawcą, bądź też wydane przez nie dokumenty potwierdzające zapewnienie udzielenia kredytu lub pożyczki,
 - c) dokumenty potwierdzające przyznanie dofinansowania (dotacji) z innych źródeł albo zapewnienia ich przyznania;
- 6) w przypadku wnioskodawcy niebędącego jednostką sektora finansów publicznych dodatkowo należy złożyć:
 - a) dokument potwierdzający ustanowienie zabezpieczenia roszczeń w przypadku niewykonania bądź nienależytego wykonywania umowy o dofinansowanie, do wysokości otrzymanego dofinansowania, wraz z odsetkami,
 - b) statut, umowa lub akt założycielski przewidziany dla prowadzenia działalności wnioskodawcy,
 - c) aktualny odpis lub wydruk komputerowy z Krajowego Rejestru Sądowego albo zaświadczenie bądź informację sporządzoną na podstawie ewidencji właściwej dla formy organizacyjnej wnioskodawcy, wraz z oświadczeniem potwierdzającym zgodność i aktualność danych zawartych w powyższym dokumencie rejestracyjnym na dzień składania wniosku inwestycyjnego.

Nie należy dołączać do dokumentacji żadnych dokumentów poza wymaganymi, wymienionymi powyżej, w szczególności pełnych budżetów, kompletu dokumentacji budowlanej (szczegółowo wszystkie specjalności instalacyjne) oraz pozostałych dokumentów bądź załączników.

⁹ Przed podpisaniem umowy o dofinansowanie zadania należy potwierdzić złożone oświadczenie o zabezpieczeniu środków własnych, przedkładając stosowne dokumenty.

VI. TERMIN I KRYTERIA OCENY WNIOSKÓW INWESTYCYJNYCH

1. Ministerstwo rozpatruje wnioski inwestycyjne w terminie trzech miesięcy od daty złożenia kompletnego wniosku inwestycyjnego.
2. Ocena dokonywana w Ministerstwie dzieli się na formalną oraz merytoryczną. Ocena merytoryczna dzieli się na ekonomiczną i techniczną.
3. W przypadku stwierdzenia we wniosku inwestycyjnym braków formalnych lub błędów, Ministerstwo wzywa wnioskodawcę do uzupełnienia bądź korekty wniosku inwestycyjnego, określając termin ich dokonania.
4. Pod względem merytorycznym oceniane są jedynie kompletne wnioski inwestycyjne, tzn. takie, które spełniają formalne wymagania określone w Rozporządzeniu oraz niniejszym Programie.
5. Przy ocenie wniosku inwestycyjnego pod kątem merytorycznym brane są pod uwagę w szczególności następujące kryteria:
 - 1) zgodność zadania inwestycyjnego z Programem w tym w zakresie rzeczowym i kwalifikowalności wydatków;
 - 2) przygotowanie zadania inwestycyjnego do realizacji;
 - 3) zgodność zaproponowanego we wniosku inwestycyjnym podziału transz dofinansowania z harmonogramem rzeczowo – finansowym i z Programem wojewódzkim;
 - 4) prawidłowość montażu finansowego zadania inwestycyjnego.

VII. ZAKRES I RODZAJE WYDATKÓW KWALIFIKOWANYCH

1. Dofinansowanie realizacji zadania inwestycyjnego może zostać przeznaczone wyłącznie na pokrycie wydatków kwalifikowanych w zakresie wskazanym w § 7 Rozporządzenia.

Wydatki kwalifikowane

2. Wydatki kwalifikowane stanowią wydatki dotyczące elementów zadania inwestycyjnego związanych z funkcją sportową obiektu i niezbędne do poniesienia w związku z realizacją zadania inwestycyjnego, w tym przyłącza, monitoring, automatyka, systemy sterujące, ogrodzenie i oświetlenie.
3. Dofinansowanie objąć może wyłącznie elementy obiektu dotyczące jego funkcji sportowej w przypadku zadania inwestycyjnego o charakterze dydaktyczno, widowiskowo, bądź rekreacyjno – sportowym.
4. W wydatkach kwalifikowanych mogą być uwzględnione koszty wykonania elementów dodatkowych, takich jak drogi technologiczne i pożarowe, parkingi, zagospodarowanie terenu oraz inne elementy niezbędne dla prawidłowego

funkcjonowania obiektu sportowego w wysokości do 10% wydatków kwalifikowanych zadania inwestycyjnego i o wartości nie większej niż 300.000 zł.

5. W wydatkach kwalifikowanych mogą być uwzględnione należące do kategorii wymienionej w § 7 pkt 2) Rozporządzenia koszty „dużego” ruchomego wyposażenia sportowego oraz koszty wyposażenia służącego do utrzymania obiektu w wysokości nieprzekraczającej 40% wydatków kwalifikowanych zadania inwestycyjnego.

W szczególności uwzględnione mogą być koszty następującego wyposażenia sportowego: atlasów, ergometrów, specjalistycznych materaców, sztang, rowerów stacjonarnych, bieżni ruchomych, stepperów, trenażerów, oraz sprzętu do utrzymania obiektu tj. rolba, odkurzacz basenowy czy sprzęt do pielęgnacji boisk o nawierzchni z trawy naturalnej.

6. Dofinansowane ze środków Funduszu mogą być tylko te wydatki, które będą poniesione nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia 2015 roku. Wcześniejsze wydatki są wliczane do kwalifikowanych, jednak nie mogą być opłacone ze środków Funduszu.

Wydatki niekwalifikowane

7. Do wydatków/kosztów niekwalifikowanych zalicza się w szczególności:

	Wydatek niekwalifikowany
1.	Pozyskanie działki budowlanej
	<ul style="list-style-type: none">• zakup nieruchomości gruntowej,• wykup obiektów znajdujących się na nieruchomości gruntowej,• dzierżawa terenów i obiektów na okres budowy,• przekwaterowanie użytkowników obiektów z zakupionej nieruchomości,• budownictwo zastępcze dla przekwaterowanych użytkowników
2.	Przygotowanie terenu i przyłącza do sieci
	uzbrojenie terenu poza granicami opracowania wg projektu zagospodarowania terenu: <ul style="list-style-type: none">• przyłącza wod-kan,• przyłącza c.o.,• przyłącza elektryczne,• inne
3. i 4.	Budowa obiektów podstawowych

	<p>koszty z wszelkimi instalacjami - koszty pomieszczeń niezwiązanych ze sportem np.:</p> <ul style="list-style-type: none"> • pomieszczenia dydaktyczne, biblioteki, czytelnie, świetlice oraz inne pomieszczenia niezwiązane z funkcją sportową obiektu, pomieszczenia noclegowe, internatowe, • pomieszczenia wraz z zapleczem przewidziane na prowadzenie działalności gastronomicznej, handlowej, usługowej (np. restauracje, kawiarnie, bary, sklepy), • pomieszczenia dla solarium, • rekreacyjna infrastruktura basenowa
5.	Zagospodarowanie terenu i budowa obiektów pomocniczych
	<ul style="list-style-type: none"> • obiekty małej architektury takie jak pomniki, altany i fontanny, • obiekty pomocnicze kubaturowe niezwiązane z funkcją sportową obiektu, • obiekty pomocnicze inżynierskie np. drogi dojazdowe poza granicami opracowania, • nasadzenia drzew, krzewów i zieleni ozdobnej z wyłączeniem nasadzeń nakazanych decyzją po wycince drzew i krzewów dla niezbędnej realizowanej inwestycji
6.	Wyposażenie
	<p>1)koszty wyposażenia ruchomego i urządzeń ruchomych, takich jak:</p> <ul style="list-style-type: none"> • meble, • urządzenia komputerowe, • urządzenia sekretarskie, • urządzenia audiowizualne, <p>o ile nie są związane z funkcją sportową obiektu,</p> <p>2)koszty elementów wyposażenia siłowni oraz urządzeń rekreacyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • drobny sprzęt ruchomy tj. piłki, ciężarki, rakiety, rakietki, szarfy, lotki itp.
7.	Prace przygotowawcze, projektowe, obsługa inwestorska oraz ewentualne szkolenia i rozruch
	<ul style="list-style-type: none"> • koszty kredytów inwestycyjnych, obsługa rachunków, • koszty serwisu obiektu, • ewentualne koszty zaplanowanej rezerwy.

8. Ponadto nie są kwalifikowane wydatki dotyczące widowni, w tym trybuny i siedziska, za wyjątkiem trybun stanowiących element konstrukcyjny zaplecza.

9. Wysokość wydatków niekwalifikowanych wg tabeli wydatki niekwalifikowane pkt 3 i 4 obliczana jest na podstawie ceny 1m² powierzchni całkowitej obliczonej na podstawie kosztu całkowitego całego obiektu.

VIII. TERMINY REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

1. Okres realizacji zadania inwestycyjnego nie może przekraczać 4 lat.
2. Dofinansowaniem objęte mogą być jedynie zadania inwestycyjne planowane do realizacji lub realizowane według stanu na dzień składania wniosku inwestycyjnego. Nie ma możliwości uzyskania dofinansowania na zakończone zadanie inwestycyjne.
3. Za termin zakończenia zadania inwestycyjnego uznaje się datę uzyskania ostatecznej decyzji o pozwoleniu na użytkowanie obiektu sportowego, a jeśli nie jest wymagana, to datę odbioru końcowego tego obiektu sportowego.
W przypadku uzyskania decyzji o częściowym pozwoleniu na użytkowanie, zadanie inwestycyjne traktuje się za zakończone w zakresie, o jakim mowa w tej decyzji.

IX. WARUNKI REALIZACJI ZADAŃ INWESTYCYJNYCH

Umowa o dofinansowanie

1. Pozytywna ocena wniosku inwestycyjnego dokonana przez powołany przez Ministra Zespół ds. oceny wniosków o dofinansowanie zadań inwestycyjnych ze środków Funduszu i zatwierdzona przez Ministra, jest podstawą do sporządzenia umowy o dofinansowanie.
 - Ministerstwo wysyła do wnioskodawcy 3 egzemplarze umowy o dofinansowanie.
 - Wnioskodawca uzupełnia w umowie brakujące informacje oraz podpisuje wszystkie egzemplarze, po czym odsyła je do Ministerstwa.
2. Dniem zawarcia umowy o dofinansowanie jest dzień jej podpisania przez Ministra.
3. Jeden egzemplarz umowy jest odsyłany do wnioskodawcy.
4. Umowa o dofinansowanie określa szczegółowo tryb i warunki przekazywania i rozliczania dofinansowania oraz zasady realizacji zadania inwestycyjnego, w tym:
 - a. obowiązki wnioskodawcy;
 - b. sposób i warunki przekazania dofinansowania;
 - c. zasady dotyczące wykorzystania dofinansowania;
 - d. sposób rozliczenia dofinansowania;
 - e. zwroty dofinansowania;

- f. zasady dotyczące informacji i promocji;
- g. monitoring realizacji zadania inwestycyjnego w tym obowiązki sprawozdawcze;
- h. zasady kontroli realizacji zadania inwestycyjnego.

Obowiązki wnioskodawcy

- 5. Wnioskodawca zobowiązany jest realizować zadanie inwestycyjne z należytą starannością, w szczególności ponosząc wydatki celowo, rzetelnie, racjonalnie i oszczędnie, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, w sposób który zapewni prawidłową i terminową realizację zadania inwestycyjnego oraz osiągnięcie celów określonych we wniosku inwestycyjnym.
- 6. Wnioskodawca zobowiązany jest realizować zadanie inwestycyjne zgodnie z przepisami prawa krajowego i unijnego, a w szczególności z przepisami ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (Dz. U. z 2010 r. Nr 113, poz. 759 z późn. zm.) oraz zasadami uczciwej konkurencji.
- 7. Wnioskodawca zobowiązany jest do prowadzenia, zgodnie z obowiązującymi przepisami prawa, wyodrębnionej ewidencji księgowej dotyczącej realizacji zadania inwestycyjnego z podziałem analitycznym, w sposób przejrzysty, umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych i bankowych przeprowadzonych dla wszystkich wydatków w ramach zadania inwestycyjnego.

Sposób i warunki przekazania dofinansowania

- 8. Dofinansowanie przekazywane jest proporcjonalnie do zaangażowania środków własnych wnioskodawcy i innych z zastosowaniem wskaźnika procentowego udziału dofinansowania w całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją zadania inwestycyjnego, określonego w umowie.
- 9. Warunkami przekazania dofinansowania są:
 - a. udokumentowanie przez wnioskodawcę posiadania w danym roku środków własnych i innych zapewniających terminową realizację zadania inwestycyjnego,
 - b. wywiązanie się przez wnioskodawcę z obowiązków sprawozdawczych,
 - c. złożenie przez wnioskodawcę wniosku o wypłatę dofinansowania,
 - d. akceptacja przez Ministerstwo wniosku o wypłatę dofinansowania.
- 10. Wnioskodawca składa do Ministerstwa nie później niż do 15 listopada danego roku wnioski o wypłatę dofinansowania, na aktualnym formularzu dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa (www.msit.gov.pl), w zakładce „Inwestycje sportowe”.

11. Do wniosku o wypłatę dofinansowania wnioskodawca zobowiązany jest dołączyć potwierdzone za zgodność z oryginałem kopie faktur lub rachunków i innych dokumentów potwierdzających wykonanie zadania inwestycyjnego lub jego części.
12. Kopie faktur i rachunków dotyczyć mogą wyłącznie wydatków ponoszonych przez Wnioskodawcę nie wcześniej niż od dnia 1 stycznia roku, w którym złożony został wniosek inwestycyjny.
13. Przekazanie dofinansowania na rachunek bankowy wnioskodawcy następuje w terminie 30 dni od dnia wpływu wniosku o wypłatę dofinansowania, o którym mowa w ust. 10.
14. W przypadku stwierdzenia istotnych błędów lub braków we wniosku o wypłatę dofinansowania, ministerstwo wzywa wnioskodawcę do ich usunięcia. Termin przekazania dofinansowania, o którym mowa w ust. 13 biegnie od dnia uzupełnienia wniosku o wypłatę dofinansowania.

Zasady dotyczące wykorzystania dofinansowania

15. Wnioskodawca zobowiązany jest do wykorzystania dofinansowania wyłącznie na cele określone w umowie, na warunkach w niej określonych oraz zgodnie z Rozporządzeniem.
16. Wykorzystanie dofinansowania następuje przez dokonanie niezwłocznej zapłaty za zrealizowane Zadanie inwestycyjne, na które dofinansowanie było udzielone. Przekazanie dofinansowania na rachunek wnioskodawcy nie oznacza wykorzystania dofinansowania.
17. Wnioskodawca zobowiązany jest do przedstawienia Ministerstwu stosownego dokumentu potwierdzającego zapłatę, o której mowa w ust. 16.
18. Potwierdzeniem wykorzystania dofinansowania jest udokumentowanie faktycznie poniesionego wydatku, tj. rozchodu pieniężnego w znaczeniu kasowym wydatkowanego na określony w umowie cel.
19. Wydatek poniesiony w drodze wzajemnego potrącenia wierzytelności od określonego podmiotu i zobowiązań wobec tego podmiotu uważa się za poniesiony, jeśli podmiot ten uznał potrącenie.
20. Wydatki poniesione na podatek od towarów i usług (VAT) mogą zostać uznane za wydatki kwalifikowane i mogą zostać pokryte z dofinansowania, jeśli wnioskodawca nie zamierza ubiegać się o zwrot lub odliczenie tego podatku.
21. Zabronione jest dokonanie jednego wydatku w ramach zadania inwestycyjnego z dwóch źródeł finansowania, tzw. „podwójne finansowanie”, przez co należy rozumieć jakiekolwiek niedozwolone zrefundowanie (lub rozliczenie) całkowite lub częściowe danego wydatku dwa razy z jakichkolwiek dotacji krajowych lub ze środków unijnych, a w szczególności:

- a. zrefundowanie (lub rozliczenie) tego samego wydatku w ramach dwóch różnych projektów lub programów współfinansowanych z dotacji krajowych lub ze środków unijnych;
- b. zrefundowanie (lub rozliczenie) kosztów podatku VAT z dofinansowania, a następnie odzyskanie tego podatku ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. z 2011r. Nr 177, poz. 1054, z późn. zm.).

Sposób rozliczenia dofinansowania

- 22. Wnioskodawca zobowiązany jest do sporządzenia i przedstawienia Ministrowi rozliczenia dofinansowania w zakresie rzeczowym i finansowym w terminie 50 dni od momentu zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego.
- 23. Termin przedstawienia rozliczenia dofinansowania w uzasadnionych przypadkach na wniosek wnioskodawcy może zostać przedłużony za zgodą Ministra.
- 24. Rozliczenie dofinansowania sporządza się na aktualnym formularzu dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa (www.msit.gov.pl), w zakładce „Inwestycje sportowe”.
- 25. Jeżeli przedstawione rozliczenie dofinansowania zawiera błędy lub jest niekompletne, Minister wzywa wnioskodawcę do jego uzupełnienia w terminie 14 dni od dnia otrzymania wezwania.
- 26. Przyjęcie rozliczenia dofinansowania następuje w terminie 30 dni od przedstawienia prawidłowego rozliczenia dofinansowania przez wnioskodawcę.

Zwroty dofinansowania

- 27. Wnioskodawca zobowiązany jest do zwrotu dofinansowania w przypadku niewykonania zadania w części lub w całości albo wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem określonym w umowie lub pobrania go w nadmiernej wysokości.
- 28. Niewykorzystane dofinansowanie podlega zwrotowi na rachunek Funduszu w terminie 50 dni od dnia odbioru końcowego zadania inwestycyjnego.
- 29. W przypadku stwierdzenia wykorzystania dofinansowania niezgodnie z przeznaczeniem, pobrania nienależnie lub w nadmiernej wysokości oraz zwrotu niewykorzystanego dofinansowania, a także odnośnie sposobu naliczania odsetek stosuje się przepisy ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych, w zakresie dotyczącym dotacji udzielanych z budżetu państwa.
- 30. W przypadku, gdy wnioskodawca uznał podatek VAT za wydatek kwalifikowany i uzyskał z tego tytułu dofinansowanie, a następnie odzyskał ten podatek ze środków budżetu państwa w oparciu o ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów

i usług, to zobowiązany będzie zwrócić tę kwotę, w wysokości proporcjonalnej do uzyskanego dofinansowania.

Zasady dotyczące informacji i promocji

31. Wnioskodawca zobowiązany jest do zamontowania tablicy informacyjnej oraz do zamieszczania we wszelkich materiałach informacyjnych i promocyjnych dotyczących zadania inwestycyjnego informacji o uzyskaniu dofinansowania z Funduszu, zgodnie z „Wytycznymi dotyczącymi obowiązków informacyjnych przy zadaniach inwestycyjnych dofinansowanych ze środków Funduszu Rozwoju Kultury Fizycznej (FRKF)”, dostępnymi na stronie internetowej Ministerstwa (www.msit.gov.pl), w zakładce „Inwestycje sportowe”.
32. Wnioskodawca przyjmuje do wiadomości, że wyrażenie zgody na otrzymanie dofinansowania oznacza jednocześnie zgodę na umieszczenie informacji o wnioskodawcy (m.in. nazwa wnioskodawcy, nazwa zadania inwestycyjnego i przyznana kwota dofinansowania) na liście wnioskodawców, ogłaszanej w formie elektronicznej, a także w innych materiałach Ministerstwa (m.in. sprawozdaniach i protokołach).
33. Na potrzeby informacji i promocji Ministerstwa, wnioskodawca udostępnia Ministrowi na jego prośbę materiały audiowizualne, materiały fotograficzne oraz prezentacje dotyczące zadania inwestycyjnego na warunkach określonych w umowie o dofinansowanie.

Monitoring realizacji zadania inwestycyjnego w tym obowiązki sprawozdawcze

34. Wnioskodawca monitoruje na bieżąco przebieg realizacji zadania inwestycyjnego oraz informuje Ministerstwo o wszelkich przesłankach, które mogą mieć wpływ na zaprzestanie realizacji, bądź opóźnienia w realizacji zadania inwestycyjnego i zagrożenie wykorzystania dofinansowania w całości lub części.
35. Wnioskodawca zobowiązany jest pisemnie poinformować Ministerstwo najpóźniej do dnia 15 listopada danego roku o ryzyku niewykorzystania transzy danego roku.
36. Wnioskodawca umożliwia przeprowadzanie przez Ministerstwo wizyt monitorujących realizację zadania inwestycyjnego.
37. W trakcie realizacji zadania oraz w okresie trwałości Wnioskodawca współpracuje z Ministerstwem i przekazuje wszelkie informacje dotyczące zadania inwestycyjnego we wskazanym zakresie.
38. Po dokonaniu wyboru wykonawcy zamówienia, wnioskodawca zobowiązany jest do przekazania Ministerstwu potwierdzonych za zgodność z oryginałem kopii

zawartych umów oraz zaktualizowanego zbiorczego zestawienia kosztów zadania inwestycyjnego.

39. Wnioskodawca zobowiązany jest pisemnie informować Ministerstwo o każdorazowej zmianie całkowitej wartości wydatków związanych z realizacją Zadania inwestycyjnego zarówno w zakresie wydatków kwalifikowanych jak i niekwalifikowanych oraz przekazać ministerstwu zaktualizowane zbiorcze zestawienie kosztów zadania inwestycyjnego.
40. Wnioskodawca zobowiązany jest przekazywać kwartalnie, a także na każdorazowe żądanie Ministerstwa wszelkie dokumenty służące monitorowaniu postępów realizacji zadania inwestycyjnego, a w szczególności sprawozdania z realizacji zadania inwestycyjnego, na aktualnym formularzu dostępnym na stronie internetowej Ministerstwa (www.msit.gov.pl), w zakładce „Inwestycje sportowe”.
41. Do sprawozdań dołącza się kopię protokołu końcowego lub częściowego odbioru zadania inwestycyjnego.
42. Wnioskodawca zobowiązany jest pisemnie informować Ministra o każdej zmianie terminu zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego, z co najmniej 30 dniowym wyprzedzeniem w stosunku do tego terminu, wskazując jednocześnie powody niedotrzymania terminu i przedstawiając propozycję nowego terminu zakończenia realizacji zadania inwestycyjnego.
43. Wnioskodawca zobowiązany jest pisemnie poinformować Ministra o każdorazowej planowanej zmianie zakresu rzeczowego zadania inwestycyjnego określonego we wniosku inwestycyjnym, wskazując jednocześnie powody zmiany.

Zasady kontroli realizacji zadania inwestycyjnego

44. Minister uprawniony jest do kontroli realizacji zadania inwestycyjnego, a także prawidłowości wykorzystania dofinansowania. Sposób przeprowadzania kontroli wykonania zadania inwestycyjnego określony zostanie w umowie o dofinansowanie.

Trwałość zadania inwestycyjnego

45. Przez okres trwałości Zadania inwestycyjnego rozumie się liczony od dnia zakończenia realizacji Zadania inwestycyjnego wskazany w umowie o dofinansowanie okres, w którym Wnioskodawca zobowiązany jest:
 - 1) wykorzystywać obiekt sportowy, którego dotyczy Zadanie inwestycyjne zgodnie z przeznaczeniem określonym we Wniosku inwestycyjnym,
 - 2) nie zbywać i nie obciążać bez zgody Ministra obiektu sportowego, którego dotyczy Zadanie inwestycyjne,

- 3) nie wynajmować i nie wydzierżawiać bez zgody Ministra obiektu sportowego, na cele inne niż określone we wniosku inwestycyjnym.

X. UWAGI KOŃCOWE

1. W przypadku wątpliwości w rozumieniu/stosowaniu niniejszego Programu należy kontaktować się z pracownikami Departamentu Infrastruktury Sportowej Ministerstwa.
2. Wszelkie odstępstwa od zapisów niniejszego Programu wymagają pisemnej zgody Ministra.
3. Ostateczna interpretacja niniejszego Programu należy do wyłącznej kompetencji Ministra.

Tracą ważność Zasady realizacji „inwestycji terenowych” ze środków FRKF z dnia 22 stycznia 2014 r., za wyjątkiem zadań inwestycyjnych dofinansowanych w 2014 r.